

Zmienia się organizacja. Dzieci pozostają w swoich szkołach i przedszkolach.

O przyszłości wodzisławskiej oświaty — odpowiedzialnie, na podstawie danych i z poszanowaniem potrzeb mieszkańców

Przyszłość wodzisławskiej oświaty to jedna z najważniejszych kwestii, przed którymi stoi dziś nasze miasto. Dotyczy nie tylko funkcjonowania szkół i przedszkoli, ale przede wszystkim dzieci, ich rodzin, nauczycieli i całych lokalnych społeczności. Dlatego do przygotowania projektu zmian podeszliśmy z dużą odpowiedzialnością, opierając się na szczegółowych analizach, prognozach demograficznych, wiedzy o funkcjonowaniu placówek oraz wynikach badań opinii mieszkańców.

Wodzisław Śląski, podobnie jak większość polskich miast, mierzy się ze skutkami zmian demograficznych. Z roku na rok rodzi się mniej dzieci, co bezpośrednio wpływa na liczebność oddziałów i sposób funkcjonowania szkół oraz przedszkoli. Według opracowanych prognoz liczba uczniów miejskich szkół podstawowych, wynosząca w roku szkolnym 2026/2027 około 3300, może zmniejszyć się do niespełna 2200 w roku 2034/2035. Oznacza to spadek o około jedną trzecią w ciągu ośmiu lat.

Tak wyraźna zmiana wymaga myślenia o przyszłości całego systemu edukacji. Odpowiedzialne zarządzanie miastem oznacza bowiem nie tylko reagowanie na bieżące potrzeby, lecz także przewidywanie wyzwań i przygotowywanie rozwiązań, które pozwolą zapewnić wysoką jakość usług publicznych w kolejnych latach.

Naszym celem nie jest zmiana dla samej zmiany ani poszukiwanie oszczędności kosztem dzieci, rodziców czy pracowników oświaty. Chcemy stworzyć stabilny, dobrze zorganizowany system edukacji, który będzie odpowiadał na potrzeby mieszkańców również w warunkach malejącej liczby dzieci. Dlatego proponowane dziś rozwiązania traktujemy jako pierwszy etap procesu rozłożonego na kolejne lata, a nie jako zamknięcie dyskusji o przyszłości wodzisławskiej oświaty.

Najpierw diagnoza, potem rozwiązania

Prace nad projektem poprzedziliśmy szerokim rozpoznaniem sytuacji miejskiej oświaty. Przeanalizowaliśmy liczebność poszczególnych roczników, prognozy liczby uczniów i wychowanków, wykorzystanie budynków oraz dostępność pomieszczeń dydaktycznych i specjalistycznych. Przyjrzelśmy się stanowi technicznemu placówek, ich potrzebom remontowym i inwestycyjnym, kosztom funkcjonowania oraz sytuacji kadrowej.

Szczególnie ważnym elementem tego procesu było badanie opinii mieszkańców, przeprowadzone na zlecenie miasta przez niezależny podmiot badawczy. Objęło ono 657 uczestników części ilościowej, a także wywiady z mieszkańcami, nauczycielami i kadrą zarządzającą placówkami.

Wyniki pokazały, że wielu badanych rozumie potrzebę dostosowania systemu edukacji do zmieniających się warunków demograficznych. Jednocześnie bardzo wyraźnie wskazano, jakie wartości powinny być chronione podczas przygotowywania zmian. Mieszkańcy zwracali szczególną uwagę na bezpieczeństwo

dzieci, bliskość szkół i przedszkoli, zachowanie relacji rówieśniczych, jakość nauczania, dostępność wsparcia specjalistycznego oraz stabilność środowiska edukacyjnego.

Badanie pokazało również znaczący sprzeciw wobec rozwiązań polegających na łączeniu małych szkół w większe placówki, zwłaszcza gdy mogłoby to oznaczać zmianę dotychczasowego miejsca nauki. Był to ważny sygnał, którego nie można było pominąć w pracach nad projektem.

Dlatego przygotowaliśmy koncepcję, która pozwala dostosować organizację miejskiej oświaty do zmieniających się warunków, a jednocześnie chronić to, co dla dzieci i rodziców najważniejsze — dotychczasowe miejsca nauki, znane środowisko i ciągłość edukacji.

Łączymy organizacyjnie. Nie planujemy przenoszenia dzieci w ramach tej zmiany.

Istotą proponowanych zmian jest stworzenie bardziej spójnej struktury organizacyjnej miejskiej oświaty poprzez tworzenie zespołów szkolno-przedszkolnych oraz połączenie organizacyjne Przedszkoli Publicznych nr 18 i 19.

W proponowanym modelu niemal wszystkie miejskie szkoły i przedszkola będą funkcjonowały w ramach zespołów. Samodzielną szkołą pozostanie Szkoła Podstawowa nr 10.

Najważniejsze jest to, że przedstawiony projekt łączenia placówek nie przewiduje przenoszenia dzieci do innych budynków. Uczniowie mają kontynuować naukę w swoich dotychczasowych szkołach, a przedszkolaki — wychowanie przedszkolne w swoich przedszkolach. Nie planujemy przemieszczania całych grup dzieci w następstwie tworzenia zespołów.

Zmianie ma ulec sposób organizacji i zarządzania jednostkami, a nie miejsce prowadzenia zajęć. Połączenie organizacyjne nie oznacza bowiem fizycznego połączenia placówek w jednym budynku. Jednocześnie musimy jasno odróżnić założenia tego projektu od sytuacji, w których określone działania mogą okazać się konieczne niezależnie od reorganizacji — na przykład ze względu na przepisy przeciwpożarowe, stan techniczny budynku lub inne wymogi bezpieczeństwa. Ewentualne decyzje w takich sprawach będą podejmowane odrębnie, na podstawie konkretnych ustaleń i obowiązujących przepisów, z możliwie wczesną informacją dla rodziców i pracowników oraz z troską o ograniczenie uciążliwości dla dzieci. Nie chcemy składać obietnic, których spełnienie mogłyby uniemożliwić względy bezpieczeństwa.

Zmiany bez planowanych zwolnień

Zdajemy sobie sprawę, że każda reorganizacja budzi również pytania o przyszłość nauczycieli i pozostałych pracowników oświaty. To naturalne i w pełni uzasadnione obawy. Dlatego równoległe z projektem zmian organizacyjnych przygotowaliśmy plan kadrowy, uwzględniający aktualny stan zatrudnienia, potrzeby poszczególnych placówek oraz prognozowane odejścia pracowników.

Przyjęte założenie jest jednoznaczne: w związku z proponowanym obecnie łączeniem organizacyjnym placówek nie planujemy zwolnień pracowników. Przygotowany plan kadrowy zakłada stopniowe dostosowywanie zatrudnienia do zmieniających się potrzeb, przede wszystkim z wykorzystaniem naturalnej rotacji kadrowej, w tym dobrowolnych odejść na emeryturę. Przyszłe potrzeby kadrowe będą oceniane odrębnie, z uwzględnieniem rzeczywistej liczby dzieci, organizacji pracy oraz obowiązujących przepisów.

Zależy nam na tym, aby proces zmian był przewidywalny i możliwie bezpieczny dla pracowników. Ich doświadczenie, kompetencje i zaangażowanie stanowią bowiem jeden z najważniejszych zasobów wodziławskiej edukacji.

Odpowiedzialne gospodarowanie to także troska o jakość

Dobra szkoła to nie tylko budynek i liczba uczniów. To przede wszystkim nauczyciele, warunki nauki, dostępność specjalistów, nowoczesne wyposażenie, zajęcia rozwijające zainteresowania oraz codzienne poczucie bezpieczeństwa. Jednocześnie utrzymywanie odpowiedniego standardu edukacji wymaga racjonalnego wykorzystywania środków publicznych. Dlatego uporządkowanie struktury organizacyjnej ma służyć także bardziej spójnemu planowaniu pracy jednostek, gospodarowaniu zasobami, koordynowaniu potrzeb kadrowych, remontowych i inwestycyjnych oraz zarządzaniu systemem oświaty w dłuższej perspektywie.

Nie zakładamy, że samo utworzenie zespołów rozwiąże wszystkie problemy. Jest to jednak ważny krok w kierunku bardziej przejrzystego i elastycznego modelu organizacyjnego, który ułatwi planowanie i reagowanie na zmiany. Sprawne gospodarowanie środkami publicznymi nie jest celem samym w sobie. Ma służyć temu, co najważniejsze: zapewnianiu dzieciom dobrych warunków kształcenia, wychowania i rozwoju.

Pierwszy etap zmian. Kolejne decyzje na podstawie oceny i danych

Prognozowany spadek liczby uczniów o około jedną trzecią do roku szkolnego 2034/2035 oznacza, że dziś proponowane zmiany nie mogą być traktowane jako rozwiązanie wystarczające na całą następną dekadę. Dlatego już teraz wskazujemy dalszą perspektywę działań. Pierwszym etapem ma być utworzenie zespołów i wdrożenie nowego sposobu zarządzania placówkami. Kolejnym — rzetelna ocena, jak ten model sprawdza się w praktyce.

Proponujemy, aby na przełomie lat szkolnych 2029/2030 i 2030/2031 przeprowadzić kompleksową analizę efektów zmian organizacyjnych oraz zaktualizować prognozy demograficzne. Ocena powinna objąć w szczególności rzeczywistą liczbę dzieci i oddziałów, warunki nauki, dostępność edukacji w poszczególnych częściach miasta, sytuację kadrową, wykorzystanie budynków, wymogi bezpieczeństwa, potrzeby inwestycyjne i koszty funkcjonowania placówek. Istotną częścią tego przeglądu powinny być również opinie dyrektorów, pracowników i rodziców.

Dopiero wyniki takiej analizy powinny stać się podstawą do określenia kolejnych, stopniowych etapów dostosowywania miejskiej oświaty do rzeczywistych potrzeb. Nie przesadzamy dziś ich zakresu ani tego, których placówek mogłyby dotyczyć. Wszelkie przyszłe propozycje powinny być poprzedzone odrębną diagnozą, rozmową z zainteresowanymi środowiskami i oceną konsekwencji dla dzieci oraz lokalnych społeczności.

Takie podejście daje mieszkańcom jasną perspektywę: obecnie proponujemy zmianę organizacyjną bez planowanego przenoszenia dzieci, ale nie udajemy, że procesy demograficzne zatrzymają się w momencie utworzenia zespołów. Zobowiązaniem miasta powinno być regularne monitorowanie sytuacji, uczciwe informowanie o wynikach i przygotowywanie dalszych decyzji z odpowiednim wyprzedzeniem.

Głos mieszkańców ma znaczenie

Przeprowadzone badania nie były jedynie formalnym elementem przygotowań. Pozwoliły rozpoznać potrzeby, obawy i oczekiwania różnych grup związanych z wodzisławską edukacją.

Ważnym przesłaniem wynikającym z badań było oczekiwanie, aby zmiany nie pogarszały dostępności placówek, nie zaburzały relacji społecznych dzieci i były przygotowywane w sposób przejrzysty. Przedstawiana koncepcja odpowiada na te postulaty: nie przewiduje przenoszenia uczniów i wychowanków w związku z tworzeniem zespołów oraz zakłada przeprowadzenie tego etapu bez planowanych zwolnień.

Nie oznacza to, że wszystkie pytania zostały już rozstrzygnięte albo że każdy mieszkaniec musi zgadzać się z proponowanym kierunkiem zmian. Zdajemy sobie sprawę, że nawet reorganizacja o charakterze administracyjnym może rodzić wątpliwości i wymagać szczegółowych wyjaśnień.

Dlatego przedstawiamy mieszkańcom nie tylko sam projekt, ale również materiały pokazujące jego podstawy: najważniejsze wyniki badań społecznych, analizy demograficzne, dane dotyczące funkcjonowania placówek oraz założenia organizacyjne i kadrowe. Chcemy, aby dyskusja o przyszłości wodzisławskiej edukacji była oparta na faktach, wzajemnym szacunku i znajomości rzeczywistych konsekwencji proponowanych rozwiązań.

Przyszłość oświaty budujemy odpowiedzialnie

Wodzisławska oświata ma wiele mocnych stron. Są nimi przede wszystkim doświadczeni i zaangażowani nauczyciele, bliskość placówek, relacje budowane przez lata oraz silny związek szkół i przedszkoli z lokalnymi społecznościami. **Tych wartości nie chcemy utracić.**

Jednocześnie mamy obowiązek patrzeć w przyszłość. Malejąca liczba dzieci jest procesem, którego nie możemy ignorować. Możemy jednak odpowiednio wcześniej przygotować się na jego konsekwencje, zamiast podejmować trudne decyzje dopiero wtedy, gdy staną się nieuniknione. Proponowana zmiana organizacyjna to pierwszy krok, który pozwala dziś zachować bliskość placówek i stabilność codziennej nauki, a jednocześnie stworzyć warunki do podejmowania odpowiedzialnych decyzji w kolejnych latach.

Na obecnym etapie nie planujemy przenoszenia dzieci w związku z tworzeniem zespołów ani zwolnień wynikających z tej reorganizacji. Proponujemy zmianę sposobu organizacji miejskiej oświaty, a zarazem zobowiązujemy się do oceny jej efektów i dalszego planowania na podstawie aktualnych danych, z poszanowaniem bezpieczeństwa oraz potrzeb mieszkańców.

Wierzimy, że tak rozumiane zmiany — etapowe, przemyślane, oparte na danych i uwzględniające głos mieszkańców — mogą stać się fundamentem dobrej, dostępnej i nowoczesnej wodzisławskiej edukacji.

Bo celem jest nie tylko odpowiedzialne zarządzanie siecią szkół i przedszkoli. Celem jest dobra przyszłość naszych dzieci.

KIERUNKI ZMIAN

Organizacyjne uporządkowanie sieci szkół i przedszkoli planowane jest od roku szkolnego 2027/2028:

- Publiczne Przedszkole nr 6 włączone ma zostać organizacyjnie do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7 (dzielnica Nowe Miasto) – bez zmiany lokalizacji opieki/nauczania,
- Szkoła Podstawowa nr 2 i Publiczne Przedszkole nr 2 utworzą organizacyjnie Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8 (dzielnica Jedłownik-Turzyczka-Karkoszka) – bez zmiany lokalizacji opieki/nauczania,
- Szkoła Podstawowa nr 28, Publiczne Przedszkole nr 15 i Publiczne Przedszkole nr 16 utworzą organizacyjnie Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9 (dzielnica Trzy Wzgórza) – bez zmiany lokalizacji opieki/nauczania,
- Publiczne Przedszkole nr 18 i Publiczne Przedszkole nr 19 z Oddziałami Integracyjnymi utworzą organizacyjnie Zespół Przedszkoli nr 1 (dzielnica Trzy Wzgórza) – bez zmiany lokalizacji opieki,
- Szkoła Podstawowa nr 1 i Publiczne Przedszkole nr 1 utworzą organizacyjnie Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10 (dzielnica Stare Miasto) – bez zmiany lokalizacji opieki/nauczania,
- Szkoła Podstawowa nr 3 i Publiczne Przedszkole nr 3 utworzą organizacyjnie Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 11 (dzielnica Nowe Miasto) – bez zmiany lokalizacji opieki/nauczania.

SPOTKANIA, WIĘCEJ INFORMACJI

Na listopad zaplanowano spotkania informacyjne poświęcone przyszłości wodzisławskiej edukacji. Będą one skierowane do rodziców, pracowników placówek oświatowych oraz wszystkich innych zainteresowanych. Spotkania odbędą się w placówkach objętych planowanymi zmianami i będą okazją do zapoznania się z proponowanymi kierunkami działań, uzyskania dodatkowych informacji oraz zadania pytań.

Harmonogram:

- 9 listopada 2026 r., godz. 18:00 – spotkanie w Szkole Podstawowej nr 5 przy ul. 26 Marca 66 dla poszerzonego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7 (Szkola Podstawowa nr 5, Przedszkole Publiczne nr 5 + Przedszkole Publiczne nr 6)
- 10 listopada 2026 r., godz. 18:00 – spotkanie w Szkole Podstawowej nr 2 przy ul. ks. A. Roboty 7 dla nowo utworzonego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 8 (Szkola Podstawowa nr 2 + Przedszkole Publiczne nr 2)
- 12 listopada 2026 r., godz. 18:00 – spotkanie w Szkole Podstawowej nr 28 przy ul. Mieszka 10 dla: nowo utworzonego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9 (Szkola Podstawowa nr 28 + Przedszkole Publiczne nr 16 + Przedszkole Publiczne nr 15)
- 16 listopada 2026 r., godz. 18:00 – spotkanie w Szkole Podstawowej nr 1 przy ul. Wałowej 5 dla: nowo utworzonego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 10 (Szkola Podstawowa nr 1 + Przedszkole Publiczne nr 1)
- 17 listopada 2026 r., godz. 18:00 – spotkanie w Szkole Podstawowej nr 3 przy ul. 26 Marca 9 dla: nowo utworzonego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 11 (Szkola Podstawowa nr 3 + Przedszkole Publiczne nr 3)
- 18 listopada 2026 r., godz. 18:00 – spotkanie w Przedszkolu Publicznym nr 19 przy ul. XXX-lecia 30 dla: nowo utworzonego Zespołu Przedszkoli nr 1 (Przedszkole Publiczne nr 18 + Przedszkole Publiczne nr 19)

Pomysły, sugestie i uwagi dotyczące przedstawionych kierunków zmian można zgłaszać ponadto do 5 listopada za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres przyszloscedukacji@wodzislaw-slaski.pl.

Istnieje także możliwość kontaktu z Wydziałem Edukacji i Usług Opiekuńczych Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego pod numerem telefonu 32 45 90 475.

Więcej informacji na stronie internetowej www.przyszloscedukacji.wodzislaw-slaski.pl.
